

Penmail

Jaargang 2, nr. 4 - Oktober 2007

Uitgave: Werkgroep Kinderhandschrift

Redactie: Dick Schermer

Gratis kwartaalblad met informatie over kinder- en jeugdschrift

Doel en doelgroep

Met deze Penmail willen we mensen met belangstelling voor het schrift van kinderen en jeugdigen regelmatig informeren.

We vermoeden dat er bij meerdere groepen behoefte bestaat aan regelmatige informatie op dit gebied: Schrijfpedagogische Hulpverlening (SPH), Vereniging van Leraren Schoonschrijven en Machineschrijven (VLSM), Nederlandse Orde van Grafologen (NOG), Landelijke Bond van Remedial Teachers (LBRT), Onderwijsadviesdiensten (schrijfspecialisten), schrijftherapeuten.

Afbakening

Penmail zal zich vooral richten op de volgende terreinen: Schrijfonderwijs, schrijfmethoden, schrijfmateriaal, schriftontwikkeling, schrijftests, verband tussen handschrift en persoonlijkheid, pedagogische grafologie.

Informatie op het gebied van krabbels, tekeningen en kalligrafie vallen buiten onze doelstelling.

Presentatie

We stellen ons voor in Penmail enige afwisseling in de informatie aan te brengen. Nu eens zal er naar een uitgave worden verwezen. Dan weer is er een bespreking, of volgt de letterlijke weergave.

0-0-0-0-0

Uit de praktijk van ... een schrijfbewegingstherapeut

In Balans Magazine juni/juli 2007 levert Greetje Arends een interessante en bijdrage. Het idee achter het Instituut Haenen van der Hout, stichting voor schrijfpedagogische hulp is, dat er een relatie bestaat tussen de mens en zijn handschrift. Een kind dat beter schrijft, door schrijfpedagogische hulp, komt beter in zijn vel te zitten. Bovendien wordt het handschrift leesbaar. In dit artikel vertelt de auteur wat er concreet gebeurt tijdens de 'schrijflessen'.

Voor nadere informatie: www.schrijfpedagogischehulp.nl

Schrijven in school

Bij het Onderwijs Advies Bureau Bemmelen verscheen 'Schrijven in school' van orthopedagoog Alger van Hagen. Hij ontwikkelde dit boek op verzoek van remedial teachers, die geen deugdelijk oefen- en toetsmateriaal hadden. Deze praktische publicatie voorziet daarin en wel per bouw. Zo leren de bovenbouwers zelf hun handschrift beoordelen op acht verschillende kenmerken, zoals lettervorm, schriftgrootte, regelmatigheid van schriftgrootte, verhouding in lettergrootte. ISBN 9080874725, prijs € 24,95.

Bestellen: info@algervanhagen.nl

Hoogbegaafdheid

Wechsler (1961) omschreef intelligentie als de samengestelde of globale vaardigheid van het individu om doelmatig te handelen, verstandig te denken en met zijn omgeving doeltreffend om te gaan. Het screeningsblad voor hoogbegaafdheid (IQ 130+) geeft een reeks kenmerken om algemene begaafdheid en specifieke begaafdheden uit het handschrift af te leiden.

Nadere informatie: dick.schermer@zonnet.nl

Carlo op zoek naar grotere stabiliteit

Terwijl hij aandachtig aan zijn Latijnse en Griekse en vertalingen werkt, geeft de 15-jarige Carlo ons niet alleen informatie over de moeilijkheid van de opgaven zelf. Maar ook geeft hij informatie over de algemene inspanning, die de organisatie van zijn persoonlijkheid hem dagelijks kost.

De jongen schrijft met zijn linkerhand (zie onder), al hangt de ontregeling die zijn handschrift kenmerkt, niet af van de hand – er zijn veel linkshandigen met een regelmatiger, ordelijker, methodisch anders, homogener schrift.

Handschrift Carlo, 15 jaar

In wezen schrijft immers niet de hand, maar schrijven de hersenen, zodat men het schrift terecht als “encefalogram” (röntgenfoto van het brein) mag beschouwen.

Deze grafische wanorde verradt levendigheid en gevoeligheid, maar ook algemene instabiliteit, die de gebrekkig gecoördineerde en wisselvallige gedachten en gevoelens bepaalt en aanstuurt (*slordig en onverbonden* schrift).

Het gedrag van Carlo is eerder inconsequent, hij laat zich door de impuls van het moment drijven. Hij heeft nog niet voldoende stabiliteit en zelfbesef verworven om de normale problemen rustig te kunnen oplossen. Hij loopt het risico ongeïnteresseerd diegene te volgen, die zelfverzekerder is dan hij zelf (of dit lijkt te zijn), die ondernemender is en probleemloos doorzet. Want Carlo is van zijn beslissingen en opvattingen niet ten volle overtuigd; hem ontbreken geldige bewijzen om z'n gedachten te verdedigen en de ideeën van anderen te weerleggen.

Deze toestand van algemene desoriëntatie en instabiliteit kan bij vijftienjarigen vaak worden herkend. Maar in ons geval is ze, ook op grond van de geringe vitaliteit van de jongen (*ongelijkmatige schrijfdruk*) nog sterker uitgedrukt.

Gelukkig is Carlo gevoelig, zich van zijn onzekerheden bewust en bereid zich te laten helpen. En dit vormt, ondanks alles, een belangrijk uitgangspunt om naar versterking van eigen energie en krachten toe te werken. In plaats van zich te laten gaan (“Ik krijg het toch niet voor mekaar!”), of in een com-penserende droomwereld te vluchten, zou men moeten uitgaan van wat men al heeft, om zijn eigen situatie te verbeteren.

Zijn fundamentele bereidheid tegenover anderen maakt het hem mogelijk om op positieve en verantwoorde contacten te reageren. Zo kan hij sommige moeilijkheden in de omgang omzeilen; wie dichtbij hem staat, moet hem ondersteunen om z'n verantwoordelijkheidsgevoel en wilskracht te ontwikkelen.

Bron:

Du und dein erster Weg durch die Welt der Handschrift, Pacifico Cristofanelli/Elisabeth Stipanek Klauer, Centaurus/Herbolzheim 2006, p. 83, 84; ISBN 978-38255-0657-6